

MAGYAR HÍR

Postalá plătita in numerar conform
aprobării No. 29590/939.

LEU-POSTA

Nagys. Ramaszetter Róbert úrnak
HUNGARIA Díszter 1—2. BUDAPEST

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Láptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R-T.**
Törvényezéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

A román-jugoszláv Kereskedelmi Kamara felavatása

Ivan Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter Bucurestiben
— Gafencu, C. Anghelescu, Gigurtu miniszterek a felavatási
ünnepségen

Bucurestiből jelentik: Ünnepléses külsőségek között avatták fel vasárnap délelőtt a fővárosban a román—jugoszláv Kereskedelmi Kamarát, miután két héttel ezelőtt Belgrádban megnyílt a jugoszláv—román Kereskedelmi Kamara. Az ünnepléses felavatásra a fővárosba érkeztek: Ivan Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter, Jivoin Djuricici, volt miniszter, Belgrád volt főpolgármestere, Damian Brancovici, a belgrádi jugoszláv—román Kereskedelmi Kamara elnöke, Jivoin Djeghrhevicu egyetemi tanár és Vlada Ilici, a belgrádi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke.

Román részről jelen voltak: Grigore Gafencu külügyminiszter, C. Anghelescu nemzetgazdasági miniszter, Gigurtu közlekedésügyi miniszter és Ion Cristea külkereskedelmi miniszter továbbá Viroreanu szövetkezési főügyész, valamint a gazdasági élet számottevő tényezői.

A felavatási ünnepség első szónoka volt, aki a vegyes kereskedelmi kamarák jelentőségét méltatta, különös tekintettel az országok közötti árucserre-forgalomra. Javaslatára üdvözlő táviratot küldtek Öfelsége II. Károly királynak, II. Péter, jugoszláv királynak és Pál régenshercegnek és a

román és jugoszláv kormányok elnökeinek, Tatarescu királyi tanácsos, miniszterelnök és Cvetkovics, jugoszláv miniszterelnöknek.

Ezután a belgrádi jugoszláv—román Kereskedelmi Kamara elnöke beszélt, majd Ion Cristea külkereskedelmi miniszter emelkedett szólásra. Meghatott szavakkal emlékezett meg a két héttel ezelőtti belgrádi fogadtatásról, amelyben a jugoszláv gazdasági élet képviselői részvételével a román vendégeket és örömmel állapította meg, hogy a két ország fővárosaiban létesített vegyes kereskedelmi kamarák milyen jó hatással lesznek a gazdasági élet fejlődése szempontjából.

Végül Ivan Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter beszélt. Kijelentette, hogy a román—jugoszláv kereskedelmi kapcsolatok nem új keletűek, már 1920-ban és később, 1931-ben eredményes egyezségeket kötött a két ország a sinai, bucarestii és belgrádi konferenciákon és ez a felavatási ünnepség tulajdonképpen harmadik etapja a jugoszláv—román kereskedelmi együttműködés fokozásának.

A felavatási ünnepséget Jivoin Djuricici emelkedett szellemű beszéde fejezte be.

Baráti és jószomszédi egyezmény Törökország és Szíria között

Végleges megnyugvás a világháború utáni területrendszerében. Előkészületek a közel-keleti hadműveletekre

Ankarából jelentik: (Rádió Bucuresti.) Maszigi francia nagykövét, Pueaux, Szíria főbiztosa és Saracsoglu török külügyminiszter vasárnap délelőtt aláírta Törökország és Szíria baráti és jószomszédi egyezményét, valamint a mellékelt jegyzőkönyvet. Saracsoglu abból az alkalomból megállapította, hogy az aláírt egyezmény a jövőben kiküszöböli a francia-török viszony gátló akadályait. Szíria a világháború utáni békekötésig Törökországhoz tartozott s a békekötéssel történt elszakítása bizonyos kedvezőtlen visszahatásokat okozott. Ezeket egyrészt az alexandretti szandzsáknak Törökország részére való visszaadásával enyhítették s most az új egyezmény a végleges megbékülést is meghozta.

Párizsból jelentik: Weygand tábornok, aki az elmúlt napokban Istanbulban, Ankarában és Aleppóban tárgyalt, Damaszkuszba váratlanul Párizsba repült. Weygand levezette a francia-angol-török vezérkari tárgyalásokat. A tárgyalások azzal a megállapodással végződtek, hogy megszorítják a közelkeleti szövetséges haderők létszámát. Daladier vasárnap tárgyalásokat folytatott Weygand tábornokkal. Vasárnap délelőtt Lebrun elnök ve-

zetésével összeült a francia haditanács, Daladier pedig délelőtt a hadsereg vezetőivel tárgyalt. A francia haditanács csak egészen kivételes alkalmakkor szokott összeülni, amikor fontos katonai döntéseket akarnak megtárgyalni.

A NYUGATI HATALMAK AZ OSTROMZARAT
A FEKETE-TENGERRE IS KITERJESZTIK.

Brüsszelből jelentik: Az *Indépendance Belge* londoni jelentése szerint ott azt hiszik, hogy a blokádot a Fekete-tengerre is kiterjesztik. Allítólag Törökország már engedélyt is adott a nyugati hatalmaknak, hogy hadihajóik átvonulhassanak a Dardanellákon és flottatámaszpontokul használhassák Trapezunt, Sinope és Samsun török kikötőket. Hírszerint Weygand tanácskozásai is ezzel állottak összefüggésben. Weygand különben vasárnap már vissza is repült a közelkeleti francia haderőhöz.

KORMÁNYVALTOZÁS PERZSIÁBAN.

Bagdedből jelentik: Nuri pasa kormánya lemondott. Rasid Guilanni elnöke alatt azonnal megalakult az új kormány.

Westfaltól Versaillesig

Ezzel a címmel írt cikket Pamfil Seicaru a „Curentul” április elseji számában. A cikket érdekes megalapításai miatt teljes egészében ismertetjük olvasóinkkal.

Kétségtelen az, hogy a hadviselők igyekeznek takargatni igazi szándékaikat és nem fukarkodnak a nagyhangu eszmei okfejtésekkel. Végeredményben oklanság is lenne igazi céljaik bevallása, mert meztelen érdekeik brutális nyersségben mutatkoznak meg a világ közvéleménye előtt. Azután meg sokkal könnyebben lehet csatlakozni olyan célkitűzéshez, amely meghaladja egy ország érdekét és az ideális célok ellenállhatatlan rokonszeny-áramlatot ébresztenek.

Ezeket szem előtt tartva, megállapítható, hogy az államok igen nagylelkűek. Ezért számunkra különös érdekességet jelent Wladimir d'Ormesson francia publicista cikke, amely a *Le Temps*-ben jelent meg és amely oly gazdag tartalommal és következtetésekben.

A cikk alapkérdése: „Ausztria európai hivatása”, — tehát ez az állásfoglalásában oly józan, kezdeményezésekben és az események megítélésében oly hivatalosan tartózkodó lap Közép-Európa rendezésének a problémájával foglalkozik.

Nagy figyelemmel olvastam Wladimir d'Ormesson cikkét, mert a francia érdeket és francia álláspontot képviseli egy új európai rendezés esetére.

Mi Franciaország legégetőbb gondja? Béke a Rajnánál, Franciaország biztosítása a számban és életerejében oly hatalmas német kolosszussal szemben. Egyébként a kérdés nem új, sőt azt mondhatnók, hogy a Rajnán való örökös Franciaország mindenkorai kérdése volt. Egyik elintézése 1648-ban történt meg a westfáli békében, amely Richelieu törekvéseinek és Mazarin ügyességének a műve volt. A „Diplomáciai szótár” ezt a békét így jellemzi: „A főcél elérésére, a Birodalom és az ausztriai ház legyengítésére és aláadására nem lehetett volna ördögibb tervet kieszelni, mint ezt: a németek közreműködésével pusztítani el a nagy német birodalmat.” (Congrés et traifés de Westphalie, de Andrea Rapisardi Mirabelli. Dictionnaire Diplomatique.)

Valóban a német birodalom ellen folytatott küzdelemben Franciaország királyai igen találatkonyak voltak a „divide et impera” elv leleményes és mindig új alapokon történő alkalmazásában.

A német birodalom hercegségekből és tartományokból álló szervezete kitűnő talajt nyújt az ambíciók és ellentétes érdekek felébredésére, ápolására és ezáltal a német birodalom tartalmi egységének a szétporlasztására. A francia diplomácia gyanúlanul tudta ezt elvégezni és ne lepődjék meg senki sem azon, hogy Luther mozgalmát a franciák titokban támogatták, mert a katolikus egységben szilárd német birodalmat két fanatikus ellentáborra osztotta.

A francia forradalom letért az egyeduralkodók hagyományos politikájának az újtjáról és felvetette a nemzetiségi elv új kérdését. Az Ausztria ellen folytatott küzdelem nem a német kristályosodási központ, hanem a reakcionárius, forradalomellenes törekvések bástyájának megdöntéséért folyt.

A forradalom és a második, harmadik csá-

„Magyar Nők Lapja“

Szépirodalom.

Művészet.

Divat.

Modern kézimunka és gyermeklap melléklettel, megjelenik havonta háromszor.
E pompás kivitelű legegység magyar folyóirat, új és kiváló írók és írónők ragyogó sorát hívta meg, hogy tolluk és tehetségük tüzeit állítsák a magyar családnak, a magyar otthon és a magyar nő szolgálatába.

A „Magyar Nők Lapja“ bensősége barátja minden családjának, segítő társa és irányítója minden magános nőnek és ifjú hölgyek gondolkodásának.

A hit és tiszta szellem vezeti a „Magyar Nők Lapja“ hasábjain megjelenő nagyszerű írógárdát, amely Papp Jenő, kiváló író és a rádió közkedvelő krónikása irányítása mellett még Harsányi Zeolt, Zilahy Lajos, Kodolányi János, Bóka János, Ignác Rózi, Nyíró József, dr. Hosszu Zoltán (színművész és kiváló humorista), Hunyady Sándor, Babay József, K. Lányi Piroska, Hóry László és Nyíri László kiváló írók munkáival fogja gyönyörködtetni olvasóit.

Regényei meglepőek és versei mindig a legjobbak. Ajándék akciói továbbra is teljes mértékben folytatódnak.

A „Magyar Nők Lapja“ vezetősége hűsülettel igyekszik beváltani minden szavát hogy megteremtse a tisztességet, a szépséget és a költészet csodálatos egyégét a társadalom részére.

Megrendelési hely:

TORÓK JÁNOS Oradea, Cașuța poștala 47.

szárság idején Poroszország francia rokon-szenyvek örvendett. Ugy tekintettek rá, mint az egyedüli német liberális országra, amelynek támogatása által a reakcionárius Ausztria gyengíthető. Ez az irány állandó lett és a jakobinusok gondolata késői képviselőre talált még II. Napoleonban is, aki Solferinónál a nemzetiségi elv érvényesítéséért küzd és nem érti meg politikájának lényegét még az 1866-os szadovai porosz győzelem után sem.

Négy évvel később Szedan tetőzte be a régi hagyományos politikai vonal elhagyásának hibáit. A porosz jegyben kialakult és 1871-ben Versaillesben proklamált német egység a nemzetiségi elv logikus kifejlődésének egyik természetes eredménye. 1914-ben is Franciaországban ingadozások észlelhetők e tekintetben, mivel a jakobinus elvek még mindig hatóerővel bírtak. 1919-ben a jakobinus politika következtében Franciaország a lehető leghívőbbben akarta alkalmazni a nemzetiségi elvet.

Egy ország azért hadakozik, hogy egy közeli, vagy távoli veszély ellen védekezzék, amikor pedig győzedelmes békét köt, akkor határainak állandóságát igyekszik biztosítani. 1919-ben Franciaország különbékét köthetett volna Bajorországgal, Szászországgal, Württemberggel, Poroszországgal és ezáltal könnyen visszatérhetett volna a weszfali béke szelleméhez és eredményeihez.

Azonban az, amit Charles Maurras a „Mauvais traité“, Jaques Bainville a „Consequences politiques de la paix“ és Maurice Barres a „Les problèmes du Rhin“ című munkákban kimutattak, azt az akkori politikai gondolkodás tévedésnek, a nemzetiségi elv megtagadásának tekintette, amely sehogyan sem érhető el Németország feldarabolásával.

A Mangin tábornok, a Verdun hőse által felvetett és képviselt Rajna-köztársaság terve is tragikus körülmények között bukott meg az ellenlétes törekvésekkel szemben. Franciaország nem a weszfali béke szellemében gondoskodott a maga és Európa biztonságáról, hanem a jakobinus nemzetiségi elv alapján.

Igaz, hogy még ha akarta volna, akkor sem tudta volna érvényesíteni akarátát, mert mozgási szabadságát Anglia gátolta, az az Anglia, amely egyensúlyba akarta hozni az európai helyzetet a győztes Franciaország és a legyőzött Németország között.

Mivel pótolta Franciaország a hiányzó biztonságot? Új államok sorával, amelyeket éppen a nemzetiségi elv alapján hívott életre, vagy erősített meg: Lengyelországra, Csehszlovákiára, Jugoszláviára és Romániára várt a feladat, hogy a német kolosszus erejét egyensúlyozzák.

Most azonban — húsz évvel Versailles után — Franciaország tapasztalhatja számításainak gyengeségét. Az övezet gyengének bizonyult.

más, mint egyetlen hatalmas szárnyaló óda az életörömhöz. Kora ifjúságától késő öregségéig, egész életén keresztül ez a lendületes életöröm dalol fent a magasban, elvonatkozva földi tépelődésektől, röghöz kötött, kicsinyes gondoktól. Ez a rubensi öröm azonban sohasem válik monotonná. Még leggyászosabb témájú képein is, mint Krisztus siratásán, a tragikum, a bánat megjelenésében is, — a tompított színek borongása alatt is, — ott vibrál, ott rejtőzik ez a diadalmas életöröm. Esetkezelésének mámoros ereje, az élénk fények kristálytiszta ragyogása szinte tagad minden zordságot és szomorúságot. Mindamellet ez a folytonosan előretörő, jellegzetes életöröm mégsem az intellektus, a filozófus öröme. — Rubensnek, az alapjában véve primitív ösztönök emberének festészetében a harsogó egészség, az érzékek erőteljes és vad játéka ulti féktelen ünnepét. Szenvedélynek billentyűtűit időkint vulgárisan csökken művészete, azonban mindenkor saját győzelmes erejére támaszkodva, ugyanez a művészet hatalmasan éled újra és emelkedik fel az ihlet elképzelhetlen magasságába.

A páni öröm fogalma, az antik nagyság lenyűgöző ereje, az egész természet félelmes bővülete tetőfokát érte el Rubens eredetien ösztönös művészetében.

A flamand festők szerettek utazni. Alig található a híres németalföldi nagyságok között olyan, aki ne kalandozott volna el évek hosszú során Itáliába, Spanyolországba, Franciaországba.

Ezzel szemben az olaszok sohasem mozdultak ki hazájukból. Ez meglátszik tájképfestészetükön is. Mindig ugyanaz az állandó, tipikus olasz táj jelenik meg piktúrájukban — a Campagna és a tenger. Vagy pedig — alkalmazkodnak a múltba és ezáltal az erőteljes jelen friss benyomásai gyakran elikkadnak műveikből.

Flandria többet tanult Olaszországtól, mint

Innen ered egy más megoldás szükségessége, innen ered „Ausztria európai hívatásának“ új felfedezése, amelynek Wladimir d'Ormesson a „Le Temps“ hasábjain hangot adott. Érdekel bennünket — fejezi be fejtegetését Pamfil Seicaru — hogy a francia felfogás mit tart „Ausztria új európai hívatásának“. — annál is inkább, mert ez egyszer az angol felfogás is ezt a „hivatást“ vallja.

Számunkra ez döntő jelentőséggel bír.

A visszaélések lehetőségének megszüntetése érdekében közös szervezetbe akariák tömöríteni a közbirtokossági erdősegeket
Serban Mihály dr. miniszter pártfogósába vette a tervet

Cluj-Kolozsvár. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium nagy gondot fordít arra, hogy a közbirtokossági erdősegeknél elkövetett visszaéléseket megakadályozza és megtorolja. Ennek a tisztogatási munkának egyik eredménye, hogy a máramaros megyei Borsza községi közbirtokosságának vezetőit elmozdították és bűnvádi eljárást indítottak ellenük. A hatóságok most vizsgálják ki azokat a körülményeket, ahogyan a 10.000 katasztrális holdra rugó borsai erdőket a múltban kezelték, kitermelték, illetve értékesítették. Minthogy Borsan kolozsvári cégek is vásároltak faanyagot, a vizsgálóknak bizonyos vonatkozásban kolozsvári érdekessége is van. Szakkörökben komolyan tartja magát a hír, hogy a hivatalos tényezők az összes máramaros megyei közbirtokossági erdősegeknek közös szervezetbe való tömörítésére törekcsenek, ami a visszaélések lehetőségét is megszüntetné. Ez a közös szervezet több, mint 70.000 katasztrális hold erdősegi ügyeit irányítaná. A nagyszabású terv iránt a máramarosi származású dr. Mihail Serban miniszter is érdeklődéssel viseltetik, aki a közbirtokossági kérdések egyik legszakavatottabb ismerője.

RUBENS Tanulmány

Írta: CASTANO-KÖSZEGHY MARIANNE

2

Itália:

Minden művész álma minden korokon át!
Ide készül Rubens.

Albert herceg nemes pártfogónak bizonyult.

Fényes ajánlólevelekké küldi el a festőt abba az országba, ahol mindig kék az ég és e halhatatlan kétség olyan lángelméket ihletett felejthetetlen alkotásokra, mint voltak Leonardo, Raffael és Botticelli.

Rubens ekkor férfikorának teljében, művésztének legszerencsésebb korszakában, csupa frissesség és befogadó készség minden feléjtáruló szűrés iránt. Egy boldog ember. Nincs már egyedül, — ifjúságának első bálványát, unokatestvérét, Brant Izabellát veszi feleségül. Mint királynő, mint istennő. — mint hachansnő, szűz és mártír jelenik meg Izabella a rubensi aratás ez első dús időszakában. Ő Rubens első szépségideáljának valódi megtestesülése. Benne jelenik meg az a típus, melyet akkor íratlan törvényekkel, mint az egyedül legszébbet, ismert el Rubens és kora. Az a nő, ki nek egész megjelenése ragyogóan telt és virágzó, mint Tizian nimfái, aranyos, gyöngéd és lebilincselő, mint szende Madonnák Raffael képein, — misztikus és bájos, mint Leonardo nagystíli renaissance dái.

Izabellával vonult be az a forró és lüktető stílus Rubens festészetébe, mely örökre jellegzetessé tette minden ecsetvonását és mely sohasem hagytta el őt.

Mert valóban: Rubens az asszonyok egyik legnagyobb festője volt.

Rubens egész életműve tulajdonképpen nem

megfordítva. Észak nyert a Déltől. Mindig a derű, a fény hazája volt az a kiszámíthatlan vonzerő, mely csábította a művészszeretőt. Dacára ennek, — már Van Eyck korában elég önálló életet élt a flamand művészet. Sőt, szóróványosan, olasz tanítványok is dolgoztak Van Eyck oldalán, aki egyébként is sajátos módon független egyéniség volt, — világjáró zseni, ki kora ifjúságában már beutazta egész Európát.

Az olasz túlerő azonban győzedelmeskedett Michel-Angelo, Leonardo és Raffaello korszakában.

Ez az az idő, amikor maga Brueghel, a legnagyobb flamand művészek egyike, egy szép napon arra ébred, hogy tanítványai — Francken, Floris, Lombard, Maerten de Vos, Calvaert, de Witte — elhanyagolják! Szívvel-lélekkel az olaszokat másolják. Ez „a fattyúművészet“ még azután is sokáig érezte hatását a németalföldi piktúrában. Brueghel után Rubens volt az első igazán önálló művészegénység, akinek alakja először határolódik el élesen az olasz befolyástól, bár Itália napfénye mindvégig kedves maradt előtte. Kezdetben, az első Olaszországban töltött évek az ő lényére is rányomták bélyegüket: Rubens akkor piktúrájában is olaszul beszélt. Később azonban ezt is levette és mindinkább előtérbe hozta saját hatalmas festői egyéniségét.

Társai elfelejtették lelküket e szolgálai másolásban. Egyik Raffaelt, a másik Michel-Angelot próbálta utánozni; Tizian és Tintoretto Van Veent, a római iskola pedig főleg Lombardot vonzotta.

Rubens belső ereje azonban igazi teremtő erő volt és így rokonszenve az itáliai művészet iránt mégsem került az utánzás veszedelmének kárvájába. Felszívta az új művészeti tanokat, azok ellenben nem szívhatták fel őt. Az olaszok friss lendülete csak még frissebb, még lendületesebb lesz az ő kezében; a rubensi palettát éppúgy felüdítik a velenceiek színei, mint Van Eyckét, melyen a vörös,

CHURCHILL

angol tengerészetiügyi miniszter rádióbeszédet mondott

Folytatni fogják a háborút, de nem akarják kiterjeszteni a hadszínteret. Anglia nem akar Oroszországgal háborúba keveredni

Londonból jelentik (Timpul): Churchill, az angol admirális első lordja szombaton este rádióbeszédet mondott.

— Azt hiszem, — mondotta a többi között, — hogy el kell készülnünk a harc elmérgesedésére és mi, természetesen, nem vagyunk hajlandók meghátrálni. Nem titkoljuk, hogy a reánk váró kísérletek és nehézségek messze túlhaladják azokat, amelyeket eddig szenvedtünk. Lehetett volna szó egy nagyon rövid háborúról. Talán nem is tört volna ki a háború, ha a semleges államok, amelyek oszlják nézeteinket az alapvető kérdésekben, egységesen felléptek volna. Mi azonban nem bízunk ebben és következképpen nem érezzük gyöngítve magunkat ennek folytán.

Churchill ezután azt hangoztatta, hogy folytatni fogják ezt a háborút, bárhova is vezessen, de nem óhajtják kiszélesíteni a háború színterét. Hangoztatta ezután, hogy Angliának nem célja háborúba keveredni a szovjet-unióval. Oroszországnak nem kell belekeverednie ebbe a háborúba, ha csak ő maga nem kezdeményez ilyen lépést imperialista célokból kifolyólag.

A továbbiakban Churchill megállapította, hogy a jelen pillanatban a nyugati arcvonalon minden csendes és a mai napig nem történt semmi komolyabb dolog a levegőben, vagy a tengeren, de több mint egymillió német katonára áll fel sorakozva, szerinte, készen arra, hogy néhány órával a rendelet kézhezkapása után rátorjjenek Luxemburg, Belgium és Hollandia határára.

Német visszhang

Berlinből jelentik: Német politikai körökben megállapítják, hogy Churchill szombati

rádióbeszéde nem tartalmaz új dolgokat. A Hitler-ellenes angol álláspont közismert, de tudni kell azt is, hogy az az egy ember, akire Churchill beszédének egyik részében célozt, az egész 80 milliós német birodalmat jelenti és attól elválaszthatatlan.

Chamberlain bejelentést tesz a Németország elleni ostromzár újabb szigorításáról

Londonból jelentik (Radio Bucuresti): Az alsóház husvét utáni ülésén Chamberlain bejelentette a szövetségesek blokádjának megszigorítását. Ez a terv közelről érinti Németország valamennyi szomszédját és ezzel áll összefüggésben a délkelet-európai államokban működő angol követek londoni tanácskozása is. A hazahívott követek ma, hétfőn tanácskoznak először teljes számban. A délkelet-európai államoknak Németország helyett más piacot ajánlanak, megfelelő árak biztosítása mellett. A Daily Mail azt írja, hogy racionalizálni fogják a Németországgal szomszédos államok bevitelét, nehogy a fennmaradó feleslegeiket Németországnak adhassák el. Első lépés az lesz, hogy kiszámítják, mennyi ezeknek az államoknak tényleges behozatali szükséglete.

Nagy légi harc 25 német és 36 francia repülőgép között

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint vasárnap a francia arcvonal fölött több nagy légi harcra került sor. Német határvédelmi repülőgépek legújabb típusú francia vadásrepülőgépekkel találkoztak különböző helyeken. A harcban 25 Messerschmidt repülőgép vett részt 36 Moran gép ellen. A német vadász-

repülőgépek nagy győzelmet arattak. 7 francia repülőgépet lelőttek. A németek egy gépet sem vesztek. A jelentés ezután részletesen felsorolja az egyes helyeket, ahol a légi csaták lefolytak.

Londonból jelentik: A Stefani jelentése szerint német repülőgépek az Északi-tengeren támadást intéztek francia hadihajók ellen. A jelentés szerint a ledobott bombák nem találtak célba. A német repülőgépeket a francia partok felől érkezett repülőraj távozásra kényszerítette.

A párizsi norvég követség cáfolja, hogy a norvég vizeken német hadműveletek történtek volna

Párizsból jelentik: Norvégia párizsi követsége közleményt adott ki, mely ezeket mondja:

— Egyes francia lapok olyan híreket közöltek, hogy a német tengeri haderő a norvég vizeken tengeri bázisul használja fel. Illetékes norvég helyen a párizsi norvég követséget felhatalmazták annak közlésére, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. Az angol miniszterelnök március 9-iki beszédében azt mondotta, hogy a múlt év decemberében norvég vizeken történt hajóelsüllyesztések óta nem történt hasonló esemény. Ehhez meg kell jegyezni, hogy az angol miniszterelnök által említett esetekben sem sikerült megállapítani, hogy tengeralfutár ténykedéséről volt-e szó.

a sárga, a zöld színek sajátosan emelkednek ki a sötétszürke és barna alapból.

Ez az egyéni önállóság vezette végül arra Rubenst, hogy ő maga terepén hazájában iskolát — az energia, az életerő, realizmus iskoláját.

A flamand nép lelkének minden mélyége megnyilvánul Rubens művészetében, diadalmasan felfokozódva a színek ragyogó orchesterében. Még híres másolatain is mindenkor keresztültör saját rabbanó egyénisége. Bármerre indul, mindig újra és újra önmagához ér vissza. Elindul Tizianhoz, megpihen Veronesinél, mégis mindig visszatér önmagához, Rubenshez.

Lóháton vágat az antwerpeni festő Svájcban és Franciaországon keresztül Olaszország felé. Első megállóhelye Velence, dicsőséges dogék, bronzhajú dogarassák aranyos városa. Itt azonban, szándéka ellenére is csak rövid ideig marad, — megismerkedik a mantuai herceg egyik előkelő tisztjével, ki sokat mesél neki a Gonzagák fényes udvaráról. Mantua, melyet Izabella d'Este neve egymaga tett halhatatlanná, ezidőben fényes művészeti központ volt, ahová úgy zarándokoltak az ihletet kereső művészek, mint ma Drezdába, hogy megismerhessék Bellini, Palma Vecchio, Correggio, Caravaggio műveit.

A Gonzagák városa vatóban ragyogó korszakot élt Vincenzo herceg idejében. Érdekes ember volt ez a fejedelemség-mecénás dilettáns egy személyben. Huszonnyolc éves csak, de annyi hiúság, ambíció és nagyravágyás fűti, ami elegendő lenne egyszerre több európai kényúrnak is. Egyre nagyobbá, tekintélyesebbé akarja fejleszteni Mantuát, akár fényes harci tettek, akár nagyszabású művészi teljesítmények révén. Spanyol volt és Gonzaga: a született zsarnok szeszélyessége és a szépért való ösztönös lelkesedése mindenáron feltűnésre sarkalják. Megszabadítja Tassot fogságából és udvari költőjévé nevezi ki: fényes kórust alapít és Monteverdi tesz

a karmestere. A fény, az elegancia központja ekkor a mantuai udvar: mi sem természetesebb tehát, hogy a herceg boldogan ragadja meg az alkalmat, hogy Rubenst lekötse magához. A flamand mester hamarosan megkedvelte magát, — ama bizonyos savoir vivre tényleg, Albert herceg díszereitől kivül is jó ajánlólevélnek bizonyult. Tapintata, simulekony, hajlékony modora csak barátokat szerez neki, — az asszonyokkal pedig mindig nagyon tudott bánni Rubens.

Sokáig kizárólag kópiákat fest. Híres olasz festők hatalmas vásznait másolja nagy lelkesedéssel és erre nemsokára még több alkalma nyílik Vincenzo harcra indul a törökök ellen és ezalatt elküldi kedvelt festőjét Rómába, azzal a megbízással, hogy másolja le a mantuai hercegi palota számára a leghíresebb római festők műveit.

Rómában látjuk tehát viszont Rubenst.

A szent városban lendülnek először igazán magasra Rubens képességei, mióta olasz föld lakója. Montalto kardinális vezeti be a legmagasabb körökbe és mint mindenütt, ahol eddig megfordult, most is feléje fordul az általános figyelem. A főrangúak szórakozásai azonban nem befolyásolják szorgalmát. Az antwerpeni helytartó, Albert herceg, ki egyéb címein kívül a római Santa Croce di Gerusalemme-templom bírnokának rangját is viselte, most hatalmas feladattal bízta meg Rubenst, — óriási tryptichont kell megoldania a római templom szent Helénáról elnevezett kápolnájában. Ez az első nagyszabású munka, mely Rubens római éveivel fűződik.

Gonzaga azonban nem sokáig marad távol trónjától. Váratlanul visszatér Mantuába és innen hívja haza sürgősen Rubenst. Most azonban nem a festő az, akire szüksége van. Nagy politikai célok, lángoló tervek keresztülvitelében kell a kipurált udvaronc segítsége. Diplomata és piktör, politikus és művészeti szakértő egy személyben: ilyen em-

berre van szüksége Vincenzonak. Harmadik Fülöp spanyol király jóindulatát akarja megszerezni és pedig bármilyen. Hogy barátságát megnyerje, — parádés ajándékot küld neki Madridba, jeles kép-gyűjteményt, drága paripákat, értékes fegyvereket. Ki lenne inkább hivatott ezek átadására, mint Rubens? Szóval elkövetkezik az az idő, amikor az antwerpeni festő új szerepben mutatkozik be Európának: diplomáciai küldetéssel utazik Madridba.

Misszióját nagyszerűen teljesíti. Mindenki el van tőle ragadtatva; Fülöp kegyesen fogadja és nagyúri figyelmekkel halmozza el. Gonzaga ajándéka politikai szempontból sem tévesztették el hatásukat, művészi szempontból pedig még inkább hozzájárultak Rubens olykor népszerűségéhez, — különösen azért, hogy oly tökélyre javította ki az úton megsérült festményeket.

Madridban mint arcképfestő éri el legújabb sikereit; főleg Lerma herceg, a spanyol udvar egyik leghatalmasabb főura halmozza el Rubenst elragadtatásának minden jelével. Néhány hónapi madridi tartózkodás után, egy ugyanannyi eredményt, mint dicsőséget hozó politikai küldetés emlékével gazdagabban, a festő újra visszatért urához. Vincenzonához.

Ekkor alkotja legértékesebb mantuai festményeit a mantuai Trinitá-templom számára. Hatalmas trilógiát komponál. Az első: A Gonzagák imádják a Szentháromságot, mely most a mantuai Pinakotheca díszé. A második: Krisztus keresztelése, az antwerpeni képtárban látható és a harmadik — a Transfiguratio — az Átváltozás, jelenleg a nancy-i múzeum egyik kincse.

Aki azonban csak egyszer is láthatta Rómát, mindig visszavágyik oda. Aki egyszer már bedobta pénzdaráját a Fontana di Trevi kristályosan csillogó vizébe, mindig visszatér Rómába, az álmok városába.

(Folytatása következik.)

MINT TOROKÖBLÍTŐ-SZER GÁTAT EMEL A VESZÉLY ELLEN.

Teleki Pál magyar miniszterelnök hazaérkezett olaszországi tartózkodásából

Hálanyilvánító táviratot küldött a határról Mussolinihez és Ciano grófhhoz

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf, magyarországi miniszterelnök vasárnap este 6 óra 40 perckor lépte át a triestzi gyorsal az olasz-magyar határt. Nagykanizsán a pályaudvaron nagy tömeg gyűlt össze. A miniszterelnök leszállt a vonathól és elbeszélgetett Nagykanizsa polgármesterével és képviselőjével. Ezután továbbindult Budapest felé. Székesfehérvárig a miniszterelnök elé utazott Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, Csáky István gróf külügyminiszter és a korománypárt több vezető személyisége, akik elkísérték őt Budapestig. A fővárosban a Déli pályaudvaron Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Bárciházi-Bárczy István államtitkár fogadta a miniszterelnököt. Turánszky László miniszteri osztályfőnök és mások társaságában. Olasz részről Talamo márkí budapesti olasz követ jelent meg a hazaérkező Teleki üdvözlésére.

Teleki miniszterelnök az olasz határ átlépésekor a következő táviratot intézte Mussolinihez:

— Rendkívül kellemes olaszországi tartózkodásom végén élnék vágyat értek, hogy kifejezem Nagyméltóságodnak hálámat Magyarország iránti őszinte barátságának újabb és melegebb megnyilatkozásáért. Ezt a barátságot, mely szilárdabb alapja az Olaszország és Magyarország közötti hagyományos kapcsolatoknak, a magam és az egész magyar nemzet mélyen átérzve viszonzjuk. Amikor újból kifejezem legőszintébb köszönetemet, kérem, fogadjon legmelegebb nagyrabecsülésem nyilvánítását.

Cianohoz intézett táviratában Teleki miniszterelnök kifejezésre juttatta köszönetét a nagy-

szerű fogadásért és kifejezte örömét afelett, hogy alkalma volt megbeszélést folytatni vele és újból megállapíthatta, hogy nemzetek között változatlan a legszorosabb baráti viszony.

JAROSS ANDOR FELVIDÉKI MINISZTER BEFEJEZTE MEGBIZATÁSÁT ÉS LEMOND

Budapestről jelentik: A „Kis Ujság” beszélgetést közöl Jaross felvidéki miniszterrel, Jaross a lapban közzétett nyilatkozata szerint benyújtja lemondását és cáfolja azt a hírt, hogy azután is tagja marad a kormánynak, mint tárca nélküli miniszter. A gazdasági életben sem szándékszik pozíciót vállalni és nemrég utasította vissza a Felvidéki Hitelbank által neki felajánlott tisztséget. Feladatát — ugymond — elvégezte, a Felvidék beolvasztása teljesen megtörtént és ezzel az ő szerepe véget ért. A politikai életben azonban továbbra is részt vesz. Szilasy államtitkár, aki a felvidéki ügyek miniszteriumában működött, szintén lemond, de mint kormánybiztos továbbra is rendelkezésre áll és a miniszterelnökséghez hozsztva, a felvidéki földreform felülvizsgálása terén teljesít hivatali szolgálatot.

A DUNA MENTÉN MEGSZÜNT AZ ÁRVIZ-VESEDELEM

Budapestről jelentik: A Duna végig apad. Mellékfolyói is apadnak, úgy hogy a Duna mentén a további árvízvesedelem megszűnt. A Tisza is rohamosan apad. Kárpátalján az erős lehűlés folytán megszűnt az áradat.

Elkészült a vádirat Victor Alboteanu, a propagandaügyi minisztérium volt igazgatója és büntársai ellen

Bucurestből jelentik: Hosszas és minden részletre kiterjedő vizsgálat után elkészült a vádirat Victor Alboteanu, a propagandaügyi minisztérium volt igazgatója és büntársai ellen. Mint ismeretes, Alboteanu a visszaélések egész sorozatát követte el és igen nagy összeggel károsította meg az államot.

A vádiratból kitűnik, hogy Victor Alboteanu, 27 éves bucuresti illetőségű lakos, újságíró, jelenleg a vacaresti börtön foglya. C. Vasilescu nevű büntársával egyetemben 2,245,475 lei értékű hamis számlát fizettetett ki a propagandaügyi minisztérium alapjából, továbbá 30 ízben írta alá a volt propagandaügyi miniszter nevét miniszteri határozatokra és 12 esetben hamisította a nevét különböző aktákra. Kényszerítette Vasilescut, hogy hamis számlákat állítson ki és ezen ténykedéseivel jelentős károkat okozott az államnak.

Constantin Vasilescu 39 éves magántisztviselőt — hasonlóan a vacaresti börtön foglya — számlahamisításért küldik a bíróság elé, mi-

lyel elősegítette, hogy Alboteanu megkárosítsa az államot.

Mihail Z. Mircea vizsgálati fogságban levő fiatalember ellen, aki a propagandaügyi minisztériumban dolgozott, mint tisztviselő, az a vád, hogy nem ellenőrizte lelkiismeretesen a Vasilescu által elébe terjesztett számlákat s így lehetővé tette a hamis számlák kifizetését.

Petre N. Codreanu 238 ezer lei elcsikkasztása miatt küldik a bíróság elé. Codreanu, aki egyszerű tisztviselő, igazgatónak és olykor vezérfelügyelőnek adta ki magát.

Hasonlóképpen vád alá helyezték Ion Ivant, a propagandaügyi miniszteriumban működő szerkesztőség adminisztrátorát is, továbbá Ioan Popovici-ot, a propagandaügyi minisztérium volt referensét, aki, mint az ellenőrző bizottság tagja, szemet hunyt bizonyos jegyzőkönyvek fölött, amellyel 124,350 lejelt károsították meg az államot. Vád alá helyezték még C. Teodorescut, a propagandaügyi minisztérium volt tisztviselőjét, Ion Becherescut, mindkettőjüket közvagyon elcsikkasztása miatt.

Növekedett a felhozatal — csökkentek az árak a hétfői hétfőpiacra

Megjelenetek a primőrök, 40 lei egy kilogramm sóska

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hétfőpiacra a beállott tavaszi idő jótékonyan éreztette hatását. A baromfiak kivételével mindenből legalább 50 százalékkal jobb felhozatal volt, mint az elmúlt héten. A felhozattal arányosan legtöbb cikk ára némileg csökkent. Megjelentek a piacon az első primőrök: a sóska, spenót és a zöldhagyma is. A primőrökért egyelőre elég borsos árat kérnek. A tejpiacra a tej kivételével valamennyi tejtermék ára csökkent. Csökkent a főzölaj ára is. A veteményezés, ültetés ideje is elérkezett s nagy felhozatal volt különféle veteménymagvakból s gyümölcsfacsemetékből. Részletes árak a következők:

Zöldségpiac (nagy felhozatal). Sóska kg 40, spenót kg 40, zöldhagyma csomója 1.50—2, burgonya kg 5—6 lei, vöröshagyma kg 5—6, fokhagyma kg 26—28, káposztából nem volt felhozatal, karaláb (nagyobb db 5, retek db 1—2, cékla kg 4—5, torma szálanként 5—8, szárazbab fajta szerint 18—25, borsó kg 25—28, lenese kg 25—28, tengeri (kicsiben) kg 6—7, málliszt kg 7—8, finom tengeridara kg 10, hordóskáposzta kg 13—16 lei

Gyümölcsiac. Az árak továbbra is tartottak. Alma fajta szerint kg 12—25, körte kg 10—12, aszaltszilva kg 22—26, szilvalekvár kg 22—25, mandula kg 30, dió kg 24—25 lei.

Tojás (nagy felhozatal) párja 4—4.50 lei.

Tejpiac (nagy felhozatal). Tej literje 6—7, tejföl literje 22—24, tehénturó kg 18—20, falusi vaj kg. 80—90 lei. A viszontelárusítók a felhozattal és a kínálattal arányosan új maximális árak megállapítását kérik.

Baromfiac (gyenge felhozatal) az árak továbbra is tartottak.

Főzölaj literje 42—46 lei, körösi-hal kg 50.

Drágább a kenyér!

Timișoara-Temesvár. Saját tud. A félbarna kenyér árát a város nemrégiben felemelte 10 leiről 10.50-re. A pékek azonban újabb áremelést kértek. A királyi helytartóság ellenőrző bizottsága ülést tartott, amelyen a város képviselője is megjelent. A malmosok előadása szerint a gabona vagonja ma már hatvan ezer leibe kerül s a külföldi érdeklődése folytán alig hihető, hogy az ár csökkenjen. A malmosok is áremelést kértek s az kívánták, hogy a 4-es liszt árát 9.80 leiben állapítsák meg. A bizottság a 4-es liszt malmos árát 9 leiről 9.50 leire emelte fel, a 4-es lisztből való félbarna kenyéret pedig 11 leire. Ez az áremelés április elsején lépett életbe. A Temesváron érvényben lévő többi maximális ár változatlan marad.

Regények és útleírások

Jacot és Collier: <i>Marconi az éter varázslója</i>	255 "
Hilaire: <i>XIV. Lajos, a diktátor király</i>	201 "
Simán: <i>Gergely lányok</i> , (fűzve)	154 "
(kötve)	217 "
Szentmihályi: <i>Örök társak</i> , (fűzve)	220 "
(kötve)	309 "
Cronin: <i>Réztábla a kapa alatt</i> , (kötve)	255 "
" <i>A kalapkirály</i> , I. II.	385 "
" <i>Ezt látják a csillagok</i>	347 "
Kós: <i>Varjúnemzettség</i> , kötve	183 "
Szántó: <i>Stradivári</i> , kötve	185 "
Gulácsy: <i>Fekete völegények</i> , I. II. III. díszkötésben	692 "
Harsányi: <i>Szóltalj, szóltalj várrasztó</i> , I. II. kötve	381 "
Herczegh: <i>Hét sváb</i> , kötve	193 "
Rab: <i>Mentont ajánlanán</i> , kötve	248 "
Surányi: <i>Egyedül vagyunk</i> , I. II. III. díszkötésben	807 "
Surányi: <i>Nápolyi asszony</i> , I. II. fűzve	361 "
Tormay: <i>Ósi küldött</i> , I. II. III. díszkötésben	571 "
Gáspár: <i>A világ orvosa</i>	215 "
Jean de La Bréte: <i>Kísértő árny</i> , fűzve	110 "
Jean de La Bréte: <i>Kísértő árny</i> , kötve	140 "
Williamson: <i>Az arany csönd</i>	101 "
" <i>Titokzatos történet</i>	144 "
Erdődi: <i>Napsütéses Indiában</i> , fűzve	200 "
Kötve	285 "

Ülést tartott az oradeai Kereskedői Tanács vezető testülete

Bizonytalanság uralkodik a kétszázalékos forgalmi adóról szóló törvény alkalmazása körül

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A Kereskedői Tanács nagyváradai fiókja vasárnap délelőtt a Rimanóczy-utcai helyiségében tartotta első elnöki-tanácsülését, tekintélyes érdeklődés mellett. Az ülésen Bogdan Costică tagozati elnök elnökölts a többiek között a következők vettek részt: Col. Vasilescu M. nyug. ezredes, Hatjegan Adalbert, dr. Turla Nicolae főügyész, dr. Szirmay Lajos, Leitner Sándor, Cziller Lajos, Klein Vilmos, Milran Mihály, Duțu Joan, Rippner József, Cziller Imre, Reichard Ernő, stb.

A megjelenteket Bogdan Costică elnök üdvözölte, ismertette a közelmúltban megtartott közgyűlés anyagát és részletesen beszámolt a vezetése alatt Bucurestiben járt küldöttség munkásságáról. Sikertült a többi kereskedelmi érdekeltségek vezetőivel karöltve olyan eredményeket elérni, amelyek nagy könnyítéseket jelentenek a kereskedő- és iparosársadalomra s amelyeket már a kereskedők a helyi sajtó közlései nyomán ismernek.

Az elnöki tanács és a nagy választmány elismeréssel vette tudomásul az elnöki bejelentéseket és jóváhagyta a szűkebbkörű vezetőség eddigi intézkedéseit, egyben pedig aprobálta az elnöknek a tisztviselői fizetések emelésére tett javaslatát.

Ezután Izsák Mihály jogtanácsos ismertette a mai napon életbelépő és a 2%-os forgalmi-

adóról szóló törvényt. A jelen pillanatban még nagy bizonytalanság uralkodik, de a gyakorlat pár nap alatt ki fog alakulni és az illetékes hatóságok jóindulatú támogatásával meg fogják oldani a legkönnyebb és a legsímább egységes eljárást.

Igen fontosnak és célszerűnek tartaná, hogy a forgalmi bélyegek könnyebb beszerzése és kezelése céljából azokat a dohánytözsdékben is árusítsanak. Eppen ezért javasolta, hogy a Tanács helyi csoportja indítson eziránt mozgalmat és az ország többi kereskedelmi és ipari érdekeltségeivel karöltve járjanak el illetékes helyen, hogy a pénzügyi kormányzat a kereskedőársadalom e kérését teljesítse, mert ezzel a kereskedőket és iparosokat sok fáradságtól, utánjárástól mentesítik és időkímélést biztosítanak.

Az elnöki tanács és nagyválasztmány egyhangú helyesléssel fogadta el a jogtanácsos javaslatát.

Ezután az ülés, miután több tárgy és javaslat nem volt, befejeződött.

Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy szombaton este a Kereskedői Tanács textilcsoportja ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a textil-alkalmazottak béremelés iránti kérését elfogadják és ezirányban az alkalmazottak megbízottaival tárgyalni fognak.

A kétszázalékos rendkívüli nemzeti adó életbe- léptetéséről szóló törvény végrehajtása

Április hó elsejével lép életbe az új 2 százalékos kivétel nélküli nemzeti adó, amelyet 50 leitől kezdődőleg minden eladás után le kell vonni.

Mentesek a 2%-os adó lerovása alól: a kenyér, liszt, tengeriliszt, só, cukor, hús, zsiradékok, vagyis zsír, ételolaj, vaj és tej, zöldségfélék, az országban termelt gyümölcsök, minden fűzelék (kivéve az ipari termékeket és a konzerv-gyárak termékeit), az állami egyed-árúság (GAM) termékei, bélyeg, petróleum, új-ságok, folyóiratok, az értéktözsdéken kötött üzletek, valamint a minden fajtájú mezőgazdasági termékek, ha azokat közvetlenül a termelők adják el piacokon, vásárokon, vagy kereskedőknek, valamint a lakásukban végzett eladások is.

Hasonlóképpen mentesek a bankoknál leszámítás céljára történő váltó-átruházások, valamint a Román Nemzeti Bank deviza eladásai. Nem mentesek s ennek következtében le kell róni a 2 százalékos adót a kereskedelmi értékpapírok (részvények, kötvények, bármilyen értékpapírok) átruházása után, valamint az állami kötvényeknek bankok útján vagy magánosok között történő eladása után.

Ez a felsorolás kizárólagos, vagyis a mentesség kizárólag a fent felsorolt árukra és ügyletekre vonatkozik, tehát nem alkalmazható más termékekre, hasonlókra, vagy közbeesőkre.

A törvény értelmében 50 leien aluli eladások után nem kell lefizetni a 2 százalékos adót.

Az eladók kötelesek minden eladás vagy fogyasztás után a 2 százalékos adót visszatartani s a vevőnek vagy fogyasztónak megfelelő bélyeget adni, a minisztérium által készített bélyegkönyvekből s a bélyeget rá kell ragasztani a számlára vagy eladási jegyzékre, amelynek kiállítása kötelező.

Az eljárás egyszerűsítése és megkönnyeb-
bitése végett a miniszter megengedi, hogy min-
denki olyan számla, vagy eladási jegyzék-
könyvet készíthet, amilyent akar, az alábbi
rendelkezéseket azonban okvetlenül be kell tar-
tani:

A számlák vagy eladási jegyzékek szelvé-
nyes (color) füzetbe füzendők, a bélyeg egyik
felét a szelvényre, másik felét a számlára vagy
jegyzékre kell ragasztani, úgyhogy a számla,
vagy jegyzék kitépése alkalmával a bélyeg két
részre szakadjon. A számla vagy jegyzékönny
minden egyes oldalának bal felső sarkára rá-
nyomtatandó a kereskedő cége vagy emblémá-
ja és a számla vagy jegyzék sorszáma. A lap
egyik fele számlául vagy jegyzékül szolgál és a

vevőnek adandó át, a másik rész, vagyis a szel-
vény a fél bélyeggel benne marad a könyvben.
A kereskedő köteles a jegyzékben feltüntetni
az eladott áru nevét, árát, a végösszeget s a
felhasznált bélyeget. Ugyancsak köteles idejé-
ben beszerezni a szükségleteinek megfelelő bé-
lyegeket az illetékes kerületi adóhivataltól, azok
árának lefizetése ellenében.

A kereskedők, iparosok, vendéglősök s
mindazok, akik a bélyegkötelezettség alá eső
ügyleteket kötik, kötelesek az eladásról és
fogyasztásokról naponként kimutatást készíte-
ni, amit a következő hónap ötödikéig kell be-
adni az illetékes adóhivatalhoz, megjelölve
az eladások, valamint az alkalmazott bélyegek
összegét; a felhasznált bélyegeket kategóriák
szerint kell feltüntetni (2, 4, 6, 8, 10, 20, 40,
60, 80, 100, 200 és 400 leies bélyegek lesznek.)
Ez alkalommal bejelentik azt is, hogy mennyi
bélyegkészletük maradt és mennyire van szük-
ségük.

A számla vagy jegyzékönnyeket, ha azok
meglettek, a kereskedők tartoznak megőrizni s
az ellenőrző közegek kívánságára felmutatni.

A szükséges bélyegeket hétfőtől kezdve át-
vehetők az illetékes kerületi adóhivataloknál.

A 2 százalékos forgalmiadó lerovásával kap-
csolatban a nagyváradai Kereskedői Tanács felvi-
lágosítása alapján közöljük, hogy a bélyeg ára a
vevőt terheli. A kereskedő köteles a bélyeggel
ellátott számlában a bélyeg árát is feltüntetni.
Amennyiben ezt elmulasztaná, éppen olyan büntetés
alá esik, mintha a forgalmiadót az adás-
vételi ügylet után nem rótták volna le.

Ezer lei-jel váltani küldték, de a pénzt elköltötte — három esztendei börtönre ítélték

Cluj-Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári
törvényszék Osoianu-tanácsa tegnap távollété-
ben ítélkezett Czirják István helybeli munka-
nélküli egyén felett, aki ellen bizalommal való
visszaélés miatt indítottak eljárást. Czirják Ist-
ván, aki jólismert alakja már a kolozsvári
ügyészszéki fogházban, mert több ízben volt ki-
sebb-nagyobb büntetése miatt elzárva, múlt év
nyarán a Mihai Viteazul-téri piacon az egyik
mészárosbódé mellett álldogált, mellette pedig
egy öreg néni sötötte a zsványpecsenyét. Az
öregasszony közben megbizta Czirjákat, akit
gyerekkora óta ismert és becsületes embernek
tartott, hogy váltson fel számára ezer leit. Czir-
ják el is vette az ezer leies bankjegyet és el-
tűnt a vásári forgalagban. A szegény öregass-
zonynak napok munkájába került, amíg nyo-
mára akadhatalott, de akkor már a pénz nem
volt meg. Azonnal jelentették az esetet a rend-
őrségnek, amely kihallgatása után átadta Czir-
jákat az ügyészszéknél, ahol tovább folytatták
ellené az eljárást. A törvényszék tegnapi ülés-
én a tárgyalásról távolmaradó Czirják felett
távollétében ítélkezett és bizalommal való vis-
zaélésért 3 esztendei börtön és 3 ezer lei pénz-
büntetésre ítélté.

Jövő héten hozza el a sajtót
napjaink legaktuálisabb könyve

GIORGIO PINI:

MUSSOLINI ELETE

Tanulságosabb, érdekfeszítőbb olvasmány ma el sem képzelhető.
A könyv igen izléeses kiállításban, finom könyvpapíron, 20 eredeti
fényképpel és művészi címlappal. 236 oldal. — Bolti ára 120 Lei

A Magyar Lapok olvasói, akik előfizetési díjukat havonta pontosan
rendezik, a könyvet 90 Lei beküldése ellenében kapiák.

Mailáth püspök csodái

Írta: dr Eröss Alfréd

A Maros szele fű a fehérvári várban. Az ezeréves székesegyház szent István rakta délkeleti sarkát megkerüli és megrázza az öreg hársfát a püspöki palota bejárata előtt. Belépünk a kapun, a kerek udvaron keresztül végünk. A jobb szegletben nyílik a feljárt a püspöki lakosztályhoz.

Egyszerű, kopottas már a püspöki palota. Nehéz kőfalai hideget lehelnek. Az ablakok is nagyobbára északra nyílnak. Sötét a folyosó. Mégis csupa derű, napsugár, mióta itt járt Püspökatyánk. A lélek melege sugárzik vissza a falakra s a kedves emlékek fény sugarai játszanak körül. Ott latom még a szobákban, a kertben, a filegóriában, a kápolnában, szóval mindenütt — Mailáth püspök legkedvesebb bútoradaraját, a kis piros tégelyes gyónatószekert a lila stóval.

Egyszer bepillantottam Mailáth püspök intenció könyvébe. Naponta ötven-hatvan, néha kevesebb, olykor száznál is több gyónógyermek akadt. Elkérek számolni. Közel ötven esztendő papi működése alatt hány lélek nyílt meg előtte? Hány szívébe plántálta vissza az isteni békét és kegyelmet; hányba öntött lelkesedést, hitet, hivatást? Számolom, számolom s a számok rengetegé nőnek, ezrek, százezrek, millió sokadalma zúg körülöttem.

A svájci gárdista és a történet-tudós

A Vatikánban még a pápai testőrséget, a svájci gárdát is „kezelésbe” vette. Mikor a Damasus-udvaron végiment s a fehér márványlépcső előtt a tarkaruhás testőr alabárdjával a püspöknek kijáró nagy-tisztelegéssel feszengett előtte, Mailáth püspök hozzálépett, pihenjt parancsolt s beszédbe elegyedett vele. Minden érdekelte a gárdisták életéből. A gárda római szolgálóideje rendes körülmények között kilenc évet tesz ki. Ezen idő alatt ritkán mehetnek haza s a kilencéves szolgálóidejüket tisztán kell élniök, mint a papoknak. Csak a szolgálat végén házasodhatnak meg.

— Ti kemény katonák vagytok, vasakarátú emberek. Tudtok harcolni s legyőzitek a kísértést meg a bűnt. De nektek is szükségetek van az isteni segítségre és kegyelemre. Azért gyakrabban kell a szentségekhez járulnotok!

Ettől fogva éveken keresztül be is járt a gárdakaszárnyába a püspök s gyónatott. A gárdának különben rendes lelkesze van, külön templomuk, ahol istentiszteleten maguk szolgálhatnak teljes díszben. Most már minden évben közös lelkigyakorlatot végeznek. De Erdély püspökére ma is szívesen emlékeznek vissza azok, akik még ismerték.

Egyik külföldi utazása alatt Mailáth püspök a templomfölgéjén előtt fiatal egyetemistát vett észre. Lélekismerő szemei rögtön meglátta a fiatal

Valóban, nem mondunk sokat, ha azt állítjuk, hogy a milliót megközelíti azoknak a száma, akiket határon innen és túl a szentgyónás szentségében meghallgatott, megvigasztalt a püspök.

Az egész világon gyónatott. Tekerőpatakon vagy Csiktapolcán épügy várták gyónó gyermekei, mint Kolozsvárt, Pesten, Bécsben, Rómában s Münchenben. Az országhatárok nem állíthattak sorompót szívének, a határon lelki vámot vett a fináncoktól és öröktől, az útlelvizsgálat után lelkiismeretvizsgálatot rendezett s legtöbbször gyónás lett a vizsgálatnak vége.

Ismertem Rómában két egyszerű mesterembert. Az egyik szabó volt, a másik portás. Olasz volt mindkettő. Amíg Mailáth püspök minden évben Rómába utazott, nála végezték el a „húsvéti” szentgyónást.

Vianney szent János óta talán senki sem tudta a bűnös szíveket úgy megindítani s megoldani, mint ő. Csodálatos kulcsot adott Isten a kezébe, azzal nyitogatta meg a szíveket s majdnem minden szívébe talált ez a kulcs, lepattantotta a zárat, sokszor nagyon is rozsdamarta lakatokat s kiséperte a meggyülemlett avatag port, szomorúságot, bűnpenészt.

ember tekintetéből beszélő szomjúságot és keresést. Meg is szólított:

— Mikor imádkoztál utoljára fiam?

— Rég, nagyon rég.

— Tudod még a Miatyánkot?

— Tudom.

— Akkor gyere velem a templomba, imádkozzuk el együtt.

A diák csöndesen lépett a püspök mellett a templom végéig s mikor az oltárhoz értek, egymás

A jó pásztor útja a bozótban

A jó pásztor nem a karosszékekben várja elvesztett juhokait, míg azok visszatálnak hozzá. Hanem maga megy utánuk. Keresi őket, s ha tuskébe, bozótba, verembe esve megtalálja őket, mindent megkísérel, hogy kiszabadítsa és hazahozza a nyájhoz. Nem minden elvesztett juhokát tud kiszabadítani. Lesz talán olyan is, amely jól érzi magát a bozótban. De azt is megpróbálja észretéríteni, rábeszélni, megjavítani.

Ezt az utat járta mindig Mailáth püspök. Meglátta az emberek szemében, hogy szabad-e a lelkük, vagy rabságba tévedt. S ha látta, hogy bűn, szenvedély köti a lelket, rögtön megkezdte a mentőmunkálatot. Nem várta, míg templomba hozzák a

mellé térdeltek. A püspök kezdte az imát. A diák szerette volna folytatni, de csak akadozva jöttek ajkaira a szavak. Már nem tudta a Miatyánkot. Zavartan nézett a püspök kérdő szeméibe.

— Nem baj fiacskám, megtanuljuk.

Hosszú órát töltöttek együtt a templomban s a diák megtanulta újra a régi imákat. A templom előtt ezzel búcsúzott el a püspök.

— Aztán holnap eljössz a szállásomra s a szentgyónásodat is elvégzed.

El is jött pontosan a meghatározott időben s mosolygó arccal, boldogan jött harmadnapra szentmisére.

Ugyancsak külföldön történt, egyetemi tanárok társaságában. Egy Németországból érkezett történet-tudós vitte a szót s különböző történelmi eseményekről folyt a társalgás. Alkalmos pillanatban a püspök a tudóshoz fordult:

— Most pedig én szeretnék egy történelmi dátumot kérdezni. Szabad?

— Hogyne, — felelte készségesen a professzor.

— Nos, mikor történt az utolsó szentgyónása?

— Megvalljam itt mindenki előtt?

— Ha nem szégyenli. Hisz történelmi adat ez is. De megelégszem, ha a fülembe sugja.

A történet-szodahajolt a püspökhöz s a társaság tagjai csak annyit tudtak meg később a beszédből, hogy elhatározta, miszerint ezentúl gyakrabban fog megisméltödni a tudós életében a szóbanforgó történelmi esemény.

fogoly lelket, hanem ahol találta, ott kezdte oldozgatni, tisztítani, szabadítani. Vonaton, gépkocsin, kertben, kórházban, mindenütt oldotta, erősítette a lelkeket.

— Senkit nem erőltetett. — mondotta. Aki nem akar, az nem győnik. De azért magam részéről mindent megteszek, hogy szívükre hassak.

Legtöbbször sikerült is a jó pásztor munkája. Most az égi legelőről nézi s veszi számba millió nagy nyáját s boldogan látja mily sokan szabadultak fel az ő jószágos kezének oldozása alatt. A földről pedig ezek és ezek hálás lelke néz fel reája köszönetet mondván, hogy őket a bűn rabságából kiszabadította és Istenhez vezette.

A legszebb csoda

Aquinói szent Tamás, a nagy hittudós mondja, hogy nincs értékesebb a földön a kegyelem állapotában élő léleknek. És nincsen szebb csoda, mint az, mikor a bűnös lelket megtisztítja s a kegyelem állapotába emeli a pap. Mailáth püspök minden lépését e csodának szőnyege övezte. Ahova lépett, ott virág fakadt, ahova nyúlt, ott aranya vált minden a lélek világában. Szerette volna, ha minden lélek tiszta, kegyelem-ékes volna körülötte. Papi lelkével és püspöki hatalmával mindenhová plántálta, ültette az isteni kegyelmet s boldog volt, ha látta, hogy itt-is, ott-is megfogamzott az égi haza a szívekben.

Nagy megpróbáltatásai és rettenetes gondjai idején is ez adott neki lelki erőt, sőt lelki Jerüt. Látta, hogy a legzajosabb és legkíméletlenebb történelmi viharok idejében is sértetlenül virágozott a lelkek kegyelmi kertje. Ennek tudott örövendeni mindig.

— Két forrása van a lelki örömnök, — mondotta egyszer. — Az egyik a tiszta nemzedék. Nincs nagyobb öröm a lelkeknek, mintha tiszta ifjakat látok, akik a házasságig, vagy ha hivatásuk úgy kívánja, a srig megörzik lelkük tisztaságát: „non sunt coinquinati” (Apoc. 14, 4). A másik forrása az örömnök: a bűnösök megtérése. Még az ég is újong felette (Lukács 15, 7). Gaudium in caelo! Ez az égi öröm emelte fel a püspök lelkét is min-

den szenvedésben, ezt az örömet élvezi most immár zavartalanul azokkal, akiknek ő volt útmutatója az üdvösséghez.

Mailáth püspökről sokat fognak írni. Minden oldalról meg fogják világítani életét. Fel fogják sorolni munkásságának köbe, alapítványokba, dokumentumokba épített emlékeit. De igazi nagyságát csak az fogja megérteni, aki a természetfölötti élet országában kutatja szívének, szeretetének lelki építéseit. Mailáth püspök leleképítő volt. Ezer és ezer omló lelket épített fel újra, roskadozót erősített meg, gyengét támasztott alá, értékeset ékesített fel. Isten tudja megmérni e hatalmas építőmunka égbeecsúszosodó tornyait.

A püspök neve: a pásztor. Mailáth püspök is elsősorban pásztor volt, főpásztora egyházmegyéjének és számtalan léleknek. Nem királyi, kegyúri, hivatalnok-módra kormányozta övét, hanem mindenkinek atyja akart lenni, igazi lelki vezetője és lelki atyja. Megérezte ezt mindnyájan s ma sem jó ajkunkra a Püspök-úr szókapesolat, mikor Mailáth püspökről beszélünk. Mindig Püspök-atyánk volt s az marad örökre.

LOTH TIHAMÉR:

ÖSSZEGYÜJTÖTT MŰVEI

22 KÖTETBEN

Dús aranyozásu,

egészvásznonkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollu író 25 esztendő munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Készpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény.

Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk után

HIREK

Oradea, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: "Hírek" egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hóra 75 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 12 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Valamivel enyhébb lesz, nyugaton és északon felhősödés, egyes helyeken eső. Mérsékelt nyugati szél.

EGY NYUGALMAZOTT TANÁR TRAGIKUS HALÁLA. Budapest, Vasárnap délután Országház-utcai lakásán a fürdőkádiban holtan találták Móricz Károly 76 éves nyugalmazott akadémiai tanárt, aki teljesen magányosan élt. Szívszélhűdés ölte meg és valószínű, hogy már szombat óta fekszik holtan a kádban.

Béremelés. Timisoara-Temesvár. Saját tud. A Gyapjuiparban és a Neptun-fürdőüzemben megindult bérmozgalom békés megegyezéssel végződött. A munkaiügyi vezérfelügyelőség előtt megállapodás történt arra nézve, hogy a Gyapjuipar munkásai átlag tíz százalékos béremelést kapnak, a Neptun-fürdő igazgatósága viszont az alkalmazottainak havi órszáz lejt drágasági pótlékot utal ki fejenként.

NAGY ÁRVIZEK A BANATBAN. Timisoara—Temesvár. Saját tud. A mezőgazdasági kamara a legutóbbi árvizekre vonatkozó adatokat egybegyűjtötte, hogy megállapítsák az eddig okozott károkat. Temes-Torontálban összesen százegy ezer hold került víz alá. A legnagyobb kárt a buziási, esákovai, központi, nagyszentmiklósi és rékási járásban állapították meg. A buziási járásban tizenhárom község károsodott és 12.600 holdnyi terület került árvíz alá; a esákovai járásban hat község területén 14.500 hold; a központi járásban tizenhárom községben 21.020 hold; a fékásiban huszonegy községben 11.095 hold és a nagyszentmiklósi járásban négy községben 20.600 hold. Valkány község határában kilencezer holdnyi terület került víz alá. Egyébként jelentős kiterjedésű szántóföld a megye számos vidékén még most is víz alatt áll.

ÓRLÁSMÉRÉTEŰ BANYAROBBANÁS 134 HALOTTAL. Sanghaiból jelentik: Hopei és Sanzi tartomány határában lévő Csing-sing szénbányában robbanás történt. 134 ember meghalt, 159 megsebesült, 70 hiányzik.

Temetések. Balogh Ferenc 36 éves korában Seleus községben meghalt. Temetése hétfőn volt. — Orcea József 53 éves korában az oradeai Zsidó kórházban meghalt. Temetése április 2-án délután 3 órakor lesz a Clocea-utca 16. sz. lakásától a Rulikovszky-temetőben. (Caritas.)

Hatalmas sikerrel adták elő az Építőiparosok műkedvelői a „Falu rosszá”-t. Oradea-Nagyvárad. Az Építőiparosok kitünő és rátermett műkedvelői, hatalmas siker mellett mutatták be vasárnap este a „Falu rosszá”-t. A Katolikus Legényegylet díszterme kicsinek bizonyult erre az alkalomra s az örökké új népszínmű minden egyes jelenete után tomboló taps zúgott fel. Kenyeres Istvánné Pinum Rózsit, Sike Zoltán a falurosszát, Acher Jakab a Feledi szerepét, Széll József a Gonoszt, míg Széll Józsefné a Boriska szerepét alakították rátermett ügyességgel. Sike Lajos, Kenyeres István, Lévy Mancsi, Akkuráthny Andrásné, Bornemissza, S. Szabó Lajos és az előadás többi szereplői is valamennyien részesei a nagy sikernek. Az előadást kitünő hangulatu táncmulatság követte.

Apa és fia — egymást gyilkolták meg. Timisoara-Temesvár. Saját tudósítónktól. Jelentették, hogy közvetlenül húsvét előtt a szomszédos Kardostelepen Faragó István ötvenhárom éves favágó véres készharcba keveredett a fiával, Faragó Pál huszonhét éves alkalmi munkással. Az öreg Faragó rossznéven vette, hogy fia a rokonoktól hozott húsvéti kalácsot utközben már a kocsmában megszerte. A veszekedés közben több készurást ejtet, a fiú sebesülten, szintén tést ragadott és lezúrt az apját. Most Faragó Pál, akit a kórházban ápolták, szintén belehalt sérüléseibe.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTEK HUZÁSI TERVE

ZÖLD SOROZAT Huzás APRILIS 15-én

ÁLLAMI SORSJÁTEK (Matca)

OSZTHATÓ SORSJEGYEK		
Nyeremények á lei	Összesen lei	
3	1.000.000	3.000.000
10	400.000	4.000.000
56	100.000	5.600.000
500	10.000	5.000.000
2000	3.200	6.400.000
10000	800	8.000.000
		32.000.000

U.F.C.R. SORSJÁTEK (Anexa)

OSZTHATATLAN SORSJEGYEK		
Nyeremények á lei	Összesen lei	
20	100.000	2.000.000
100	20.000	2.000.000
100	10.000	1.000.000
10000	200	2.000.000
		7.000.000

FEHÉR SOSROZAT Huzás APRILIS 18-án

ÁLLAMI SORSJÁTEK (Matca)

OSZTHATÓ SORSJEGYEK		
Nyeremények á lei	Összesen lei	
1	8.000.000	8.000.000
12	1.000.000	12.000.000
8000	1.600	12.800.000
		32.800.000

U.F.C.R. SORSJÁTEK (Anexa)

OSZTHATATLAN SORSJEGYEK		
Nyeremények á lei	Összesen lei	
18	200.000	3.600.000
180	10.000	1.800.000
4000	400	1.600.000
		7.000.000

Huzások
ÁPRILIS
15-én és 18-án

DRAMA EGY MALOMIRODÁBAN. Komáromból jelentik: A Szenci-malom irodájában Rosenzweig József 43 éves malomtisztviselő rálőtt Schulhof állatorvosra. Az állatorvos belehalt sérüléseibe. A nyomozás megindult.

Nagysikerű magyar színelőadás Bucurestiben. A Romániai Népkegyesség Bucuresti Tagozatának Közművelődési Szakosztálya március 23-án, szombaton este, valamint 24-én, húsvét előestéjén délután és este rendezte meg első nagysikerű színelőadását. Ez alkalommal Kálmán Imre és Bakonyi Árpád „Osbitos” című operettje került bemutatásra. Az operett rendezését Sarkady Gusztáv színigazgató végezte, aki ez alkalommal is nagy hozzájárulással oldotta meg feladatát. A darabot rövid három hét alatt tanította be és ragyogó alakításával, műkedvelőivel együtt méltán sok sikert és tapsot aratott. A szereplők kivétel nélkül felülemelkedtek a műkedvelői előadások színvonalán s az előadás oly illuziót keltett, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítette. Leibl Józsefné a „Tekintetes asszony” szerepében maga a természetesség volt. Vass Manyika, Mácsika szerepében sok tapsot aratott. A humoros részben Lőrincz Böske, Pirocska szerepében neveltette meg a közönséget. Különösen táncszámaival aratott osztatlan sikert, partnerével Bartha Jánossal, aki Tihamér szerepét játszotta. A címszerepet játszó Nagy Lajos teljesítménye külön elismerést érdemel, mert az előadás előtt négy nappal vállalta el igen nehéz szerepét. A Katinéni szerepében Józsa Mózesné, míg kisebb szerepekben Vánca Kati, László Regina, Sofron Erzsébet szépen illeszkedtek be az együttes játékába. A férfiak közül Koszta György, Both Lajos és Konecz Zoltán működtek közre szép játékkal az előadás sikeréért. A táncokat Marady Vilmos (Willy professzor) táncosnő tanította be. Az ének-számokat Gertsmann Béla karmester tanította be és ő vezényelte a zenekart is.

Zürichi zárlat. Párizs 8.91, London 15.74, Newyork 446, Brüsszel 76.20, Milánó 22.52 fél, Amszterdam 236.80, Berlin 178.70, Szófia 550, Belgrád 10, Bucuresti 340.

Hitler üdvözlő távirata a spanyol szabadságharc győzelmi évfordulója alkalmából

Berlinből jelentik: A spanyol szabadságharc győzelmes befejezésének első évfordulója alkalmából Hitler vezér és kancellár üdvözlő táviratot intézett Francohoz. Ribbentrop külügyminiszter pedig Beigbeder ezredes, külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot.

Hitler táviratában megemlékezett arról, hogy a német nép, mint a harcok napjaiban, most is őszinte érdeklődéssel kíséri az építést, a béke munkáját azzal az óhajattal, hogy mindaz a spanyol nép boldog jövőjének alapja legyen.

Temetéseket csakis

régi közismert helybeli szakembernél rendeljen. Legszebb, legdizsesebb és legpontosabb kegyeletteljes temetéseket legolcsóbban az

Erdélyi Sándor „Concordia”

vállalata végzi. Minden mellékköltségek előleg nélkül eljár és kifizet és semmi pótdíjat nem számít. Temetési költség részletekben fizethető. Felszerelése és áruja izléses, finom és uri. Olajos papirból ragasztott koporsót, deszka géniust nem tart.

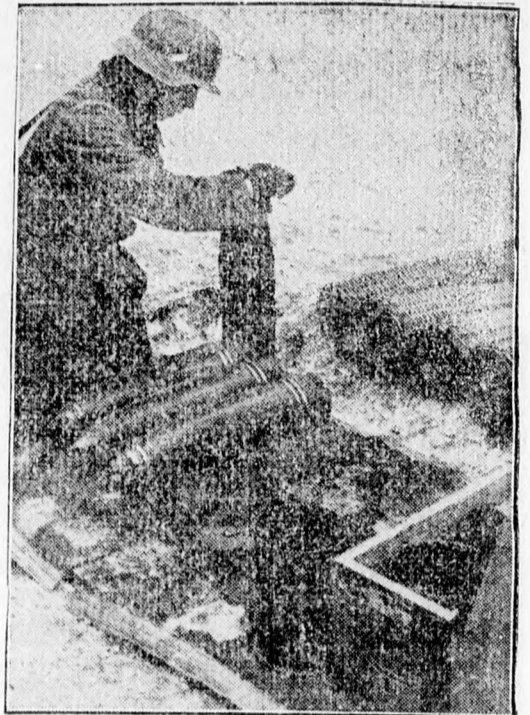
Képek a nagyvilágból

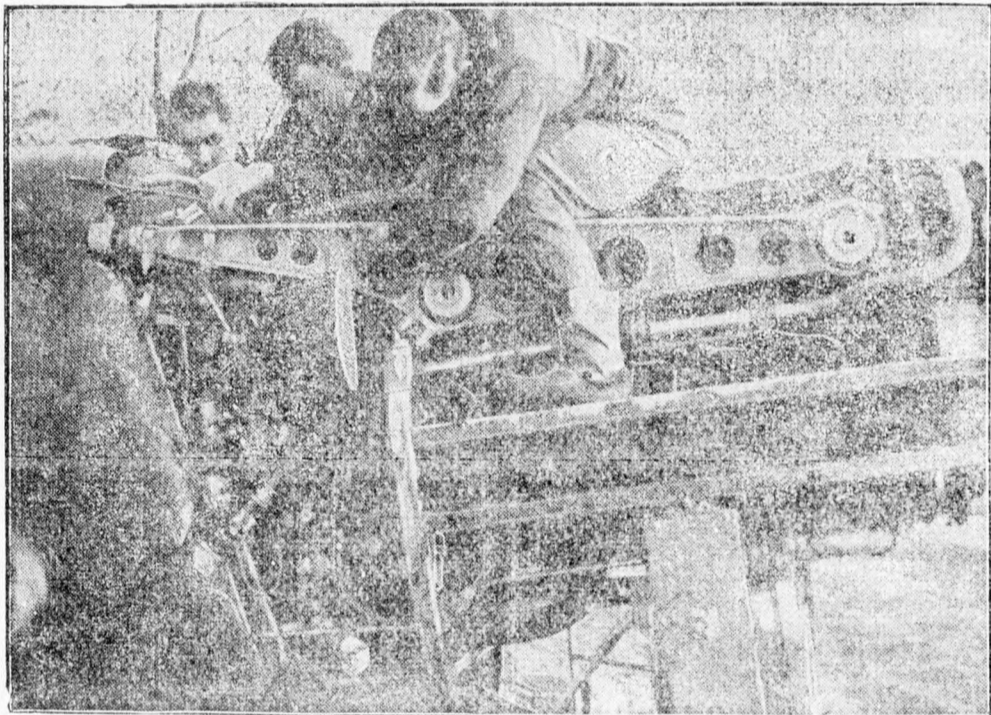
Reynaud, az új francia miniszterelnök és külügyminiszter, a minisztérium előtt gépkocsiba száll

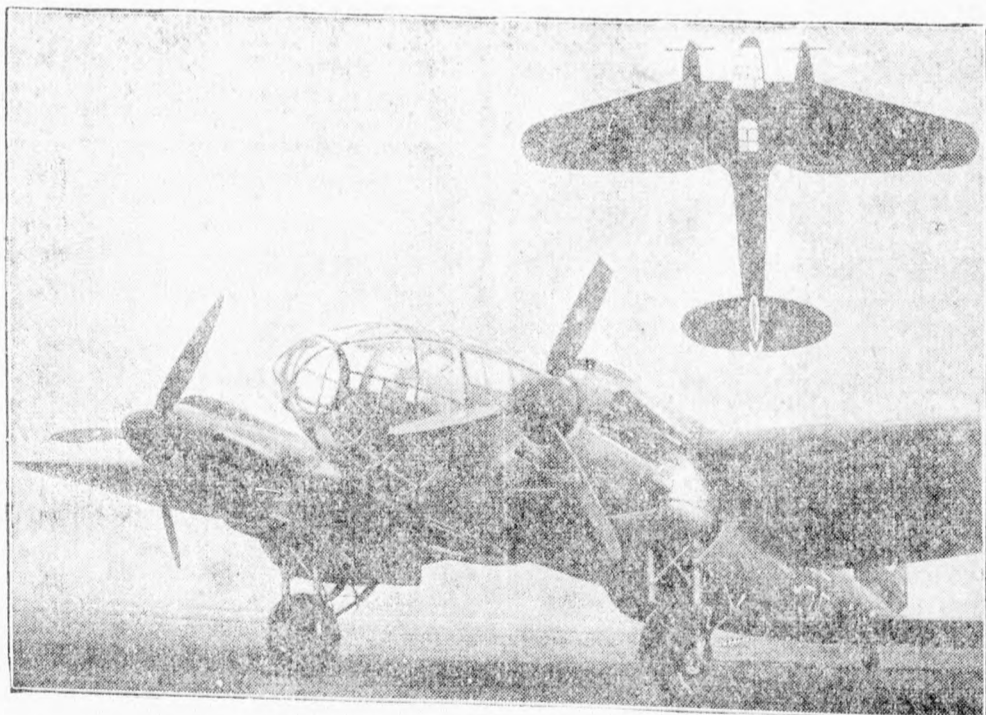
Gróf Teleki magyar miniszterelnök Rómába érkezésekor készült ez a kép, Ciano olasz külügyminiszter társaságában

Agyulövedékek kicsomagolása a nyugati fronton

Javítják a fronton egy repülőgép motorját

Heinkel He 111-es típusú új német bombavető repülőgép

BÉLYEGPOSTA

Vasárnap zárult be Berlinben a nemzetközi bélyegkiállítás, amely alkalmából a fenti alkalmi bélyeget adták ki, 24 + 75 pfennig értékben

A német keleti posta most bocsátotta ki első bélyegsorozatát. Mind a huszonhat féle bélyeg régebben lengyel postabélyeg volt, amelyekre a bécsi állami nyomdában fekete betűkkel rányomták: a német birodalmi államjelvényt, a Főkörmányszócság felirással s alatta az értékjelzéssel. A képünkön látható bélyeg eredetileg Rydz-Śmigły marsall emlékbélyeg volt 1937-ből

SPORT

Jugoszlávia—Románia 3:3 (2:2)

A román ifjúsági válogatott vereséget szenvedett Belgrádban

Bucurestiből jelentik: 25 ezer néző előtt a magyar Rubint bíraskodása mellett játszották le a Románia—Jugoszlávia Dunakupa mérkőzést. A két csapat összeállítását a következő volt:

Jugoszlávia: Lovrics, Stojkovic, Dubac, Fechner, Dragesich, Manola, Trnanincs, Larjevic, Petrovics, Bozsovic, Mikolic.

Románia: Justin, Sfela Felecan, Vintila, Rastinaru, Lupas, Bindea, Mihailescu, Barátki, Bogdan, Ghica, Popescu.

A szokásos ünnepek után indul a játék. Jugoszlávia hamarabb talál magára, a román csapat kissé elfogódottan játszik. A 20 percben Larjevic védelmi hibából megszerzi a vezetést. (1:0). A 26. percben Bindea beviszi a román csapat egyenlítő gólját. A 42. percben Bozsovic újra

megszerzi a vezetést a szerbeknek. (2:1).

A 44. percben szép összjáték után Barátki forduláshoz a fölső sarokba küldi a román egyenlítő gólt.

A második féldőben ismét a jugoszlávok támadnak előbb. A 15. percben Bozsovic megugrik és 3:2-re javítja az eredményt.

A 22-ik percben Bindea egyenlít. Rubint korrektil bíraskodott.

Bucuresti: Jugoszlávia—Románia ifj. válogatott 2:0 (1:0). A szerbek voltak jobbak. A román csapatot rosszul állították össze, kihagyták a legjobb vidékieket. A kolozsvári Marian játszott, a legjobb is volt.

Belgrád: Jugoszlávia B-válogatott—Románia B-válogatott 1:0.

Az NSE rendezésében nagy érdeklődés mellett zajlott le az ország első ifjúsági kardcsapatversenye

Eredmény 10:6 az NSE javára. A Senior verseny eredménye NSE—SzSE 9:7

Élénk érdeklődés előzte meg vívőkörökben az NSE—SzSE kettős kardcsapatversenyt. Ez az érdeklődés érthető is, mert senior csapatverseny már több, mint egy évtized óta nem volt Nagyváradon, junior csapatverseny pedig mindeztől még nem volt az országban.

Az NSE vívőtermében szépszámu közönség gyűlt össze a jelentős mérkőzésre s megjelentek a verseny színhelyén Szeghalmy Sándor dr. az NSE elnöke, Cziffra Kálmán dr nyugalmazott főispán, a vívőszakosztály elnöke, Hegedüs Imre, az NSE örökös kardvívó bajnoka, valamint számos vezetőségi tag.

Verseny előtt Cziffra Kálmán dr üdvözölte a verseny vendégeit, valamint a vendég sportegyesületet, amelynek tagjai, — mint mondotta — „elemi erővel küzdve” jöttek el városunkba, hogy itt pengéiket barátságos mérkőzés keretében összemérik az NSE vívóival.

Az SzSE nevében Tereh Géza megkapóan emlékeztetett vissza arra az időre, midőn társaival együtt itt, ebben a városban vívta első versenyét; most — mondotta — elhoztuk ide egyletünk fiataljait, hogy szintén itt essenek át a „tűz”- illetve a kardkeresztségen. Ezután átnyújtotta az SzSE díszes babérszörnyű Szántay Jánosnak, az NSE vívőszakosztály vezetőjének, aki megkapó szavak kíséretében — a sportbarátság kifejezéséül az NSE selyemzászlóját nyújtotta át Tereh Gézának a figyelem viszonzásaképpen.

Ezután felsorakozott a két ifjúsági gárda, amelynek tagjai az NSE részéről Grünstein, Hodosan, Szántay II. és Csanda, míg az SzSE szi-neiben Hadady, Tinkóczy, Perczár és Seres voltak. Az első győzelmet az SzSE szerezte s a vendég vívók a továbbiakban 2:1-re vezettek, végül azonban mégis az NSE kitűnő fiataljai kerültek felül s fölényes biztonsággal 10:6 arányban győztek a szatmári vendégcsapat fölött. A csapatverseny legszebb küzdelme Hadady—Hodosan asszója volt, eredmény (5:4) Hadady javára. Hodosan mellett pompásan dolgoztak Szántay II., Grünstein és Csanda is — s nyugalmukkal és kitűnő technikájukkal szilárdan állták a szatmári fiatalok heves — néha talán túlságosan is „temperamentumos” támadásait.

A junior verseny lebonyolítása után Melchner Sándor, az NSE kitűnő vívómestere két kős tanítványával Puskás János és Jenei Sanyival — töriskola keretében a vívóművészet felépítésének művészetét mutatta be a közönség nagy tetszése mellett.

Ezután került sor a feszült érdeklődéssel várt senior kardcsapatversenyre. A senior versenyen az NSE részéről Szántay I., dr Roxin, Salamón és Barabás, míg az SzSE csapatában Tereh, Zuczky, Rozsnyai és Felker indultak.

Az NSE vívói sorozatos győzelmeket aratva, szinte az erőviszonyokat túlszárnyaló fölényrel törték előre s már 6:0-ra vezettek, mikor hirtelen megfordult a szerencse s az NSE csapata végül is csak 9:7-es minimális győzelmet vívott ki. Az eredmény az SzSE részére annál szebbnek tekinthető, mert vívói részben tréning nélkül álltak küzdelembe s ez különösen Luczky pengeve-
sén meg is érzett.

A zsüri elnöki tisztségét dr Weimann Gusztáv, az NSE versenyen kívüli kitűnő vívója látta el, míg nehéz és sok problémát adó munkájában a két sportegylet vívói segédkeztek több-kevesebb buzgalommal.

Verseny után Szántay János szakosztályvezető az NSE nevében köszönetet mondott az SzSE vívóinak megjelenésükért s elismerését fejezte ki kitűnő teljesítményük felett. Végül átnyújtotta a két vendégcsapatnak az NSE ezüst (seniorok részére) és bronz (juniorok számára) készült művészi kivitelű érmeit.

A késő esti órákba nyúló verseny után a Katolikus Kör helyiségében társasvacsora következett, amelyen a sportbarátság jegyében számos felkőszöntő hangzott el. A felkőszöntők során természetesen megleghangú elismerés nyilvánult meg Melchner Sándor, az NSE új mesterének munkája felett, aki az egyesület fiataljait a Szántay János szakosztályvezetőtől nyert kitűnő alap után olyan kitűnően fejlesztette tovább, hogy az első „oroszlánpróbát” ilyen fényes eredménnyel sikerült kiállniok.

Horváth Imre

Belföldi sporteredmények

Oradea: Nac—FC Braila 0:0. — Törekvés—Sodronyipar 1:0 (1:0).

Tg.-Mures: Mures—Craiova 1:0 (0:0).

Turda: Cimentul—MSE 5:2 (1:0).

II. csoport:

Lugo: Vulturii—Kinizsi 3:2 (2:1).

Turnu-Severin: CFR—CFR Simeria 2:1 (2:0).

Lupeni: Minerul—Mica 2:0 (2:0). A Mica előnye 2 pontra csökken.

I. csoport:

Macabi Bucuresti—Turda 1:1 (1:0).

Az oradeai Kolping szépsikerű asztali tennisz-versenye

Három csapat negyven játékkal indult a versenyen

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Mint beszámoltunk róla, a Római Katolikus Legényegylet most alakította meg ping-pong szakosztályát. A Kolping ping-pongozó aránylag rövid edzés és előkészület után már vasárnap jölsikerült versenyt rendeztek. A nagy figyelemmel és körültekintéssel rendezett versenyen a Kolping játékosain kívül résztvettek az NSE és a várad-velencei egyesületek ping-pongozói. A verseny állandó nagy érdeklődés mellett reggel 9 órától az éjjeli órákig folyt. A verseny eredményei a következők:

I. osztályú férfi egyéni. Indult 40 versenyző, akik közül első lett Petrovics (NSE), második Szokol R. (Kolping), harmadik Zsurka (Velence).

II. osztályú egyéni. 24 induló. I. Koós (Velence), II. Nagy (Velence), III. Sarkady B. (NSE).

Férfi páros, indult 11 pár. I. dr Sarkady—Sarkady pár (NSE), II. Szokol R.—Lerckner E. (Kolping), III. Pénzes—Fábián (Kolping).

Váratlanul szép játékkal háromgólos győzelmet aratott Magyarország csapata a svájciak fölött

Budapestről jelentik: Harmincezer néző előtt a jugoszláv Poduhzky bíraskodása mellett játszották le vasárnap délután az Üllői-úti pályán a Magyarország—Svájc Európa Kupa mérkőzést. A svájciak a legutóbb elért szép eredmények után erős ellenfélnek ígérkezett, azonban a magyar csapat váratlanul szép játékkal 3:0 (2:0) arányban mégis győzelmet aratott fölöttük.

SZÍNHÁZ

Megnyílt az elővételi pénztár

Szabadkay operett-társulatának oradeai vendégjátékára

Dalol a Volga operett bemutató csütörtökön este

Hétfőn megnyílt a színház elővételi pénztára Szabadkay József operett-társulatának nagyváradi vendégjátékára és már az első napon óriási érdeklődés nyilvánult meg a vendégjáték iránt. Az érdeklődés érthető is, hiszen ez az együttes ma Erdély második nagy operett társulata és mindenütt, ahol eddig vendégszerepelt, az előadásait sorozatos zsúfolt nézőtér előtt tartotta meg. Az együttes Szabadkai József szakzerű vezetése mellett mutatja be Schreiber Alajos és Jenei János nagy operettjét a *Dalol a Volga* című zenés újdonságot, amely eddig Marosvásárhelyen 25, Brassóban 20 előadást ért meg. Ez készítette Szabadkay igazgatót arra, hogy erdélyi turnéra induljon az együttes. A *Dalol a Volga* igazi nagy operett, zenéje fülbe-mászó, szövege briliáns, kiállítás és rendezése fővárosi. Az új diszettek és toalettek igazi nagy operetté avatták a *Dalol a Volga* újdonságot. Az együttes tagjai régi ismerősei közönségünknek. *Ürmössy Magda*, *Vojticky Elvira*, *Jenei János*, *Schreiber Alajos*, *Homn Pál*, *Bárdy Teréz*, akik mellett *Mátray Rózi*, *Kun Edith*, *Sándor Ica*, *Szabadkay Miklós*, *Végh József*, *Pternák Tibor*, *Katona Böske*, *Háry Gyula*, továbbá *Ürmössy Juci* és *Komáromi Atilla* szólótáncosok is kipróbált erői a társulatnak. Féliép az operetthen *Bébi Boreza*, a hét éves esodagyerek is.

A *Dalol a Volga* esütörtöki díszbemutatója után a további előadások péntek 9, szombat d. u. 6 és este 9, vasárnap d. u. 3 és 6, valamint kedd este 9 óra.

A fenti előadásokra jegyek már válthatók és tekintettel az óriási érdeklődésre ajánlatos lesz mindenkinek jegyről elővételben gondoskodni.

Délutáni olesó helyáru előadások. Szombat

délután 3 órakor Zerkovitz operettje a *Csókos asszony*, kedden délután 5 órakor Kálmán Imre nagy operettje a *Csárdáskirálynő* kerülnek színre a társulat legjobb erőivel, olesó helyárukkal.

Vasárnap délelőtt matiné tart a színház 11 órakor, amikor is színpadkerül Farkas Imre örökbecsű énekes, zenés, táncos diákeroperettje, az *Iglói diákok*, szintén olesó helyáru előadásban.

A VENDÉGJÁTÉK MŰSORA:

Április negyedikén, csütörtökön este kezd meg a Szabadkay-társulat operettegyüttese nagyváradi előadásait a következő műsorral:

Április 4. csütörtök este 9 órakor: **Dalol a Volga**, (Jenei János és Schreiber Alajos nagy operettje.)

Péntek este 9 órakor: **Dalol a Volga**, Szombat délután 3 órakor: **Csókos asszony**, (Operett, Olesó helyárukkal.)

Szombat délután 6 órakor: **Dalol a Volga**, Szombat este 9 órakor: **Dalol a Volga**, Vasárnap délelőtt 11 órakor: matiné: **Iglói diákok**, (Teljesen új betanulással, Olesó helyárukkal.)

Vasárnap délután 3 órakor: **Dalol a Volga**, (Rendes helyárukkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Dalol a Volga**, (Rendes helyárukkal.)

Vasárnap este 9 órakor: Román előadás, Hétfőn román előadás.

Kedd délután 5 órakor: **Csárdáskirálynő**, (Olesó helyárukkal.)

Kedd este 9 órakor: **Dalol a Volga**.

— A fenti előadásokra jegyek elővételben válthatók hétfőtől kezdődőleg a színház baloldali elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—8-ig.

Jegyezzünk bónókat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4-7 óra között a Banca Natională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölsön, amely 4 és fé. százalék kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödrrészet s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

A rekvirálásokról szóló rendelettvény

(II. folytatolagos közlemény.)

II. FEJEZET.

A rekvirálást végző hatóságok

10. szakasz. A rekvirálás joga a katonai hatóságokra tartozik, valamint mindazokra az intézkedésekre, melyeket a rekvirálásról szóló minisztertanács napló felsorol. Ezeknek joga csak a mozgósítási munkálatok hatáskörébe eső anyagokra vonatkozik, más természetű anyagoknál már szükség van a minisztertanács napló által megszavazott különleges felhatalmazásra.

11. szakasz. A katonai hatóságoknak joguk van azokon a kereteken belül, amelyeket jelen törvény végrehajtási utasítása fog megjelölni, elrendelni a rekvirálást a katonai parancsnokok által, kezdve a katonai egységek parancsnokaitól. Mindezek felelősek a rekvirálásokért és joguk van a törvény által felsorolt esetekben megbízást adni a rekvirálások végzésére az általuk megbízott tiszteknek abban az esetben, ha ezekért felelősséget vállalnak. Kivételes esetben a nemzetvédelmi minisztérium a légügyi és tengerészetiügyi minisztérium, a hadfelszerelési minisztérium bizonyos rekvirálási munkálatok elvégzésére megbízást adhatnak olyan köztisztviselőknek, akik nem tartoznak a hadsereg keretei közé és akik hivataluknál fogva megfelelnek ennek a megbízatásnak.

12. szakasz. Abban az esetben, ha bizonyos vidékeken az igen nagyszámú rekvirálás megakadályozná a közgazdasági élet menetét, a közigazgatási hatóságoknak joguk van a hiányokat olyan rekvirálásokkal pótolni, amelyeket más vidékeken végeztek. Ebben az esetben értesíteni kell az illetékes közigazgatási hatóságokat és kérni kell a jóváhagyásukat. Hasonlóképpen lehet rekvirálásokat végrehajtani a polgári lakosság szükségletének sürgős kielégítésére is, a belügyminisztérium rendelkezése szerint. A fentemlített szakaszokban megjelölt rekvirálásokat a 45. szakaszban feltüntetett vegyes bizottságok végzik. Az ilyen módon el-

rekvirált tárgyakat vagy készpénzzel fizetik ki az átadás pillanatában, vagy pedig a végrehajtási utasítás szerint átvevő jegyekkel, amelyeken megjelölik a községet és megyét.

13. szakasz. Senkinek jogosult rekvirálás végrehajtására, ha az illetékes hatóságoktól nincs írásbeli felhatalmazása és átvételi jegykönyvecskéje. A rekvirálásra vonatkozó kéréseket az illetékes közigazgatási hatóságokhoz (városokban a rendőrséghez) kell intézni, amelyek egyedül jogosultak és kötelezettek azoknak eleget is tenni. Abban az esetben, ha a tulajdonos, vagy a rekvirálásra került tárgy bármilyen cím alatti birtokosa a rekvirálás pillanatában nincsen a helyszínen jelen, a rekvirálást a városban a rendőrhatalóságok, községekben pedig a közigazgatási hatóságok jelenlétében kell elvégezni és erről jegyzőkönyvet kell felvenni. Háború idején bármilyen parancsnok, tiszt vagy különleges megbízatással működő osztagparancsnok még abban az esetben is jogos rekvirálást végrehajtani, ha sem különleges felhatalmazása, sem átvételi jegyzőkönyve nincs, de ténykedését csakis a közigazgatási hatóságok segítségével láthatja el, amely esetben sajátkezűleg aláírt jegyet ad át az elrekvirált tárgy tulajdonosának. Ezt helyettesének is alá kell írnia.

14. szakasz. Abban az esetben, ha a fenntartási anyagok, takarmány, fűtőanyag, felszerelés, lakás vagy közlekedési eszközök rekvirálását a közigazgatási vagy rendőri hatóságok hanyagsággal vagy rosszakaratú késleltetéssel, a katonai hatóságok ezt jegyzőkönyvben állapítva meg, egyedül jár el a saját felelősségére és a kihágásról jegyzőkönyvet vesz fel.

III. FEJEZET

Az elrekvirálható javak és szolgálatok

15. szakasz. A jelen törvény által említett esetekben bármilyen kategóriájú, bármilyen forma alatt létező, bárkinek kezében levő tárgy elrekvirálható, úgyszintén kérni lehet a munkaszolgálat teljesítését úgy a hadsereg, mint egyéb intézmények érdekében, amikor az ország helyzete ezt megkívánja. E cél érdekében lehet kérni tehát bármilyen természetű munkaszolgálatot, be lehet hívni és felhasználni a hadsereg és más intézmények szolgálatára bármilyen személyt, férfit vagy nőt, akik nem töltötték be a 70-ik életévüket, legyenek azok egyszerű munkások, iparosok, vagy bármilyen más hivatást űzők, vagy szakemberek, állami nyugdíjasok, vagy bármilyen köz-, avagy magánintézmény nyugdíjasai.

16. szakasz. A rekvirált személyek anyagi kielégítése az évi árkimutatás alapján történik, vagy a megfelelő időben hozott intézkedések alapján.

17. szakasz. Mozgósítás, háború esetén azok a személyek, akik a hadsereget kísérik, vagy ennek egyik osztályától függenek, valamint a szállítási szervezetek személyzetét egészítik ki, a gyárak alkalmazottai, abban az esetben, ha a vállalatok a hadsereggel egyetértésben dolgoznak, a katonai feyelem és rendszabályok hatáskörébe tartoznak és felelnek minden kihágásért. Azok a személyek, akik a 15. szakasz alapján munkálatot végeznek, hasonlóképpen a katonai feyelem és igazságszolgáltatás hatáskörébe tartoznak.

(Folytatjuk.)

Szolgálatos gyógyszertárak Oradeán:

Hétfőn a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot:
Mátyás király, Str. Vlăhuța No. 46. Telefon 21-34. (Ajtay).
Irgalmasok, Boulevardul Regele Ferdinand 2., Telefon 14-84.
Minerva, Piața Unirii.
Salvator, Str. Alexandri. (Németh). Telefon 16-07.
Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

Az április havi légvédelmi előadások sorrendje Oradeán

Nagyvárad város polgármesteri hivatalának MONT irodája közli hogy április hó folyamán a légvédelmi tanfolyamokat a következő sorrendben tartják meg.

Április 2-án B kezdőbetűsök.
Április 3-án C és D kezdőbetűsök.
Április 4-én E és F kezdőbetűsök.
Április 5-én G kezdőbetűsök.
Április 6-án H kezdőbetűsök.
Április 8-án I és J kezdőbetűsök.
Április 9-én K kezdőbetűsök.
Április 10-én L kezdőbetűsök.
Április 11-én M kezdőbetűsök.
Április 12-én N kezdőbetűsök.
Április 13-án O kezdőbetűsök.
Április 15-én P kezdőbetűsök.
Április 16-án R kezdőbetűsök.
Április 17-én S kezdőbetűsök.
Április 18-án T és U kezdőbetűsök.
Április 19-én V kezdőbetűsök.
Április 20-án Z kezdőbetűsök.

A légvédelmi tanfolyamokat a fenti napokon délelőtt 9 órától 11 óráig tartják a Katolikus Kőr nagytermében. A tanfolyamon való részvétel kötelező a város minden lakosára 7 évtől 60 évig, azoknak a kivételével, akikre a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakasza vonatkozik. Akiknek gázalarca van, az alarcot vigyék magukkal a tanfolyamra, a kitűzött időben jöjjenek, mert az ajtókat bezárják, hogy a későn érkezők ne zavarják az előadást. Mindenki hozza magával légvédelmi könyvecskéjét és a szelvényre vezesse rá a könyvecske számát. Azok ellen, akik a légvédelmi tanfolyamokon nem vesznek részt, a légvédelmi törvény intézkedései alapján szigorú eljárás indul.

Arcáhirodások

Lakás

szavanként 3 lei

2 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó azonnalt. Ugyanott 2-3 telek parcella eladó. Oradea-Nagyvárad, Str. I. Ciordas 38. szám.

Különbejárato

butorozott szoba azonnal kiadó. Érdeklődni Oradea-Nagyvárad, General Poetas-utca 21. (A Székesegeyház háta mögött.)

Kiadó

május 1-re egyszobás, konyhas, mellékhelyiségekkel, szép szuterin lakás. Oradea-Nagyvárad, Str. Ciorgariu 49-a.

Magánházbán,

ahol kert, gyümölcsös van, 3 szobás lakás május 1-re kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Vlăhuța 49.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT

Figyelem!

Milyen leszállított áron kaphatók a

Magyar Szemle Társaság következő művei:

Hóman: A magyar történetírás útjai
ára 540 lei helyett csak 350 lei
Weisz: Mai magyar tarsadalom
ára 360 lei helyett csak 250 lei
Horváth: Magyar irodalmi műveltségünk kezdetei
ára 396 lei helyett csak 250 lei
Szekfü: Bethlen Gábor
ára 460 lei helyett csak 300 lei
Parkas: Fiatal Magyarország kora
ára 396 lei helyett csak 250 lei
Babits: Amor Sanctus
ára 331 lei helyett csak 250 lei

Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó
A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala útján

Figyelem!